



Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012



## *RAPPORT fra prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda*

Av prosjektleder Ingrid Grene Henriksen



### *Prosjekt mål:*

*Medlemmene i de lokale bygdekvinnelagene skal bidra til at alle i bygda skal være med på å skape rausere, åpnere og mer inkluderende bygder i møte med kvinner og tilflyttere fra inn- og utland.*



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

Norges Bygdekvinnelag fikk tildelt bolystmidler fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) i 2010 for å gjennomføre det landsomfattende prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda. Prosjektet starta formelt 1.1.2011, men det ble gjort forberedende arbeid i løpet av høsten 2010. Prosjektet er finansiert av KRD og Norges Bygdekvinnelag og blir avslutta 1.12.2012.

Målet med prosjektet er at medlemmene i det lokale bygdekvinnelaget skal bidra til at alle i bygda skal være med å skape en rausere, åpnere og mer inkluderende bygd i møte med kvinner og tilflyttere fra inn- og utland.

Ut fra resultatene så langt er det vår mening at prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda har vært vellykka og at det har vært stor læringseffekt både når det gjelder praktiske tiltak, kunnskaper og holdninger. Her må det sies at den store og engasjerte innsatsen fra lokallag og fylkesstyrer er en vesentlig faktor for å lykkes!

Prosjektet har skapt stolthet over betydningen av medlemmenes og lagets arbeid for og i bygda. Det er skapt forståelse for viktigheten av å ha åpne møter og gjort det lettere å invitere med nye, både enkeltpersoner og samarbeidspartnere, slik at nye nettverk kan etableres for framtidig samarbeid.

Gjennom hele prosjektperioden har det blitt understreket at tiltak og arrangement nødvendigvis ikke behøver å være helt nye når det gjelder innhold. Det nye kan for eksempel være en "utradisjonell" samarbeidspartner, at tiltaket blir annonsert som et temamøte og ikke medlemsmøte, at en går aktivt inn for å invitere med noen som ikke er medlemmer, at det legges opp til andre temaer enn tidligere. Det har vært viktig å understreke at det lokallaga gjør er bra, men at alt kan bli enda bedre med små endringer.

På rapportskjemaene over tiltak/arrangement i lokallaga i 2011 meldte opp mot 300 lokallag at de hadde gjennomført og/eller deltatt på tiltak som de knytter opp mot prosjektet. Til sammen melder de om ca. 11 000 deltakere/gjester på arrangementene.

Pr. 25.11.2012 har 47 lag meldt om tilsvarende tiltak/arrangement i 2012 med ca 4700 deltakere/gjester. Andre lag melder også om aktuelle tiltak, men har ikke definert antall deltakere. Fristen for å sende inn rapportskjema er 1. desember, så vi regner med at tallet på både lag og deltakere vil stige.

Når en leser rapportene ser en at en del lag kunne ha definert aktuelle arrangement under prosjektet. Det samme gjelder når de legger invitasjoner og artikler ut på egne nettsider. Det er ikke alltid at det blir merka med temaet Bygdekvinnelaget åpner bygda slik at det kommer opp når en søker på temaet.



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

Informasjon om prosjektet har vært en del av generell presentasjon av arbeidsområdene i Norges Bygdekvinnelag i prosjektperioden og resultatene vil bli en viktig del av organisasjonens historie.

Det er stor spennvidde i arrangement og tiltak som er gjennomført. I samarbeidet med kvinner fra utlandet ser en at universelle språk som mat, musikk og håndarbeid er kontaktskapende. Av tiltak kan nevnes: Baking, musikk, tur i bygda, internasjonal matfest, varierte kulturarrangement, St. Hansfest, Velkommen-til-bygda-fest, forfatterkveld, idémaldring for bygda, ordning med trainee i et lokallagsstyre, kulturell gågruppe, eventyrkveld i skogen, nye i bygda får blomst og invitasjon til bygdekvinnelaget, bygdeutvikling, undervise på Voksenopplæringa for en dag og mye mye mer.

Her kommer en bildekavalkade med glimt fra noen av de mange arrangementene. Bilda taler for seg.





Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012





# Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012





# Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012



**"MED HJARTA PÅ RETTE STADEN"**

Kva har  
Bjerkreimsbygda  
å by på?

▼ Raus  
▼ Open  
▼ Inkluderande



**VELKOMMEN!**

Stor møte til felles glede og nytte  
for gamle og nye innbyggjarar i bygda vår

**Onsdag 26. oktober kl. 19.00**  
på Bjerkreim Samfunnshus

▼ Humerbonden **Geir Styve** med foredraget "Start med det du har, der du er" ber høyrast og opplevast!  
▼ Leiar og inspirator i NBK Kathrine Kleivland vert med  
▼ Ordførar Marthén Skårland ynskjer velkommen og fortel om tilboda og moglegheitene i Bjerkreim  
▼ Arne Geir Larsen frå Sparebank1 SR-bank orienterer  
▼ Song og musikk v/ Manika og Marion Asheim

Vel møtt til alle!

*Arr: Bjerkreim bygdekvinnelag*




Foto: Ingrid Bjerke

### Velkommen til bygda!

F.v. Sigrid Elin Klefsås, tidligere fylkesleder i Nord-Trøndelag Bygdekvinnelag; Annett Kerber, leder i Selbu Bygdekvinnelag; Siri Ingeborg Bruem, nestleder i Norges Bygdekvinnelag; Ali Aswack fra Somalia; Marit Bogen, fylkesleder i Sør-Trøndelag Bygdekvinnelag og Desireé Hegge, Skatval Bygdekvinnelag.



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### **Forankring av prosjektet**

Prosjektleder var Ingrid Grene Henriksen som ble formelt ansatt fra 1.1.2011 og sluttet i stillingen 30.11.2012.

Styringsgruppe har vært styremedlemmene i sentralstyret i Norges Bygdekvinnelag m/ Siri Bruem, nestleder i Bygdekvinnelaget, som faglig ansvarlig.

Styringsgruppas oppgave var å legge føringer for arbeid og tiltak som skulle gjennomføres innenfor rammene som var lagt i prosjektsøknaden, budsjettet og milepælsplanen og presentere prosjektet i forskjellige sammenhenger.

Styringsgruppa hadde ett møte i 2010, tre møter i 2011 og to møter i 2012.

For å nå ut med felles budskap, ble det utarbeidet en Power Point-presentasjon som styringsgruppemedlemmene kunne bruke når de holdt foredrag og presentasjoner.

Foruten Siri Bruem var disse med i styringsgruppa:

Kathrine Kleveland (2011/2012)

Solveig Linge Stakkestad (2011/2012)

Margunn Nedrebø (2011/2012)

Siss Ågedal (2011 – juni 2012)

Kirsten Inga Kamrud (2011 – juni 2012)

Jorunn Karine (2011 – juni 2012)

Hanne Strøm (2011 – juni 2012)

Solveig Homstvedt (juni 2012 – desember 2012)

Ellen Krageberg (juni 2012 – desember 2012)

Tove H. Mosti Berg (juni 2012 – desember 2012)

Kristin Råmunddal (juni 2012 – desember 2012)

Det ble oppnevnt en prosjektgruppe som hadde til oppgave å sikre at tiltak som skulle iverksettes var aktuelle for lokallagsmedlemmene og befolkningen i bygdene. Med en prosjektgruppe bestående av både fylkes- og lokallagsledere er prosjektet forankret hos medlemmene og i befolkningen på begge nivåene og kan medvirke til at det blir samarbeid med andre aktører/lag/orgnisasjoner både regionalt og lokalt.

Prosjektgruppa kom med innspill til utarbeidelse av inspirasjonshefte m/studiemateriell.

Prosjektgruppa var også invitert til det avsluttende styringsgruppemøtet i oktober 2012.

Fylkeslederne Tove Mosti Berg, Nordland Bygdekvinnelag og Kari Anne Brekke, Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag og lokallagslederne Ellen Krageberg, Biri Bygdekvinnelag, Oppland og Olaug Nevland, Bjerkreim Bygdekvinnelag, Rogaland har vært med i prosjektgruppa.





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### Synliggjøring

I søkemotoren Retriever er det satt opp følgende søkeord som kan knyttes opp mot prosjektet: Bygdekvinnelaget åpner bygda, Ingrid Grene Henriksen, Siri Bruem og Kathrine Kleveland. Styreleder i Norges Bygdekvinnelag, Kathrine Kleveland, har vært/er aktiv med å holde foredrag og skrive i media, og snakker/skriver om prosjektet svært ofte.

Fra mars 2011 til utgangen av året ble det registrert 38 presseoppslag om Bygdekvinnelaget åpner bygda.

9% av artiklene var i rikspresse og 91% i lokalpresse.

Verdien for treffene er satt til i underkant av kr 800.00.-.

Prosjektleder Ingrid Grene Henriksen var registrert med 24 presseoppslag.

Siri Bruem var registrert med 12 oppslag.

Kathrine Kleveland var registrert med ca. 130 oppslag i løpet av hele 2011.

(Kilde: Retriever)

Fra 1.1. til 21.11.2012 ble det registrert 53 presseoppslag.

16 % av artiklene var i rikspresse, 2% i regionpresse og 82% i lokalpresse.

Verdien av treffene er satt til i overkant av 1.250.000 kr.

Ingrid Grene Henriksen var registrert med 21 presseoppslag.

Faglig ansvarlig Siri Bruem var registrert med 23 oppslag.

Kathrine Kleveland var registrert med 210 treff.

(Kilde: Retriever)



For å skape identitet og synlighet ble det utarbeidet et symbol for prosjektet for å skape identitet og til bruk i markedsføring.

Dette er brukt på materiell, i omtaler, på plakater og noen har også fått det trykt på T-skjorter, vest og button.

Tidlig i prosjektperioden ble det utarbeidet et inspirasjons- og informasjonshefte – populært kalt Sareptas krukke – for å gi lokallaga og andre generell informasjon om prosjektet, inspirere til å ta tak i prosjektet, samarbeide med andre aktører i bygda og sammen gjennomføre arrangement der nye og fastboende i bygda kunne møtes. Innholdet i heftet er generell bakgrunnsinformasjon, prosjektmål, idéer til idédugnad i lokallaget, forslag til opplegg på samarbeidsmøte med andre aktører, politikere m.fl., forslag til aktiviteter i lokallaget eller sammen med andre, hvor det kan søkes midler, hvordan få/ta kontakt med pressa og et dikt og en sang. Heftet er på bokmål og nynorsk.



Det ble utarbeidet ett kort for å invitere andre til samarbeid om arrangement og ett kort for å invitere noen personlig til et arrangement.





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

Det ble utarbeidet kursopplegg til heftet. Dette er godkjent av Studieforbundet Næring og samfunn slik at lokallaget enkelt kan melde at de skal gjennomføre kursopplegget.

Alt materiell ble sendt til alle lokallaga våren 2011, er senere sendt ut på forespørsel og kan lastes ned fra <http://www.bygdekvinnelaget.no/materiell-til-bruk-i-prosjektet>

Materiellet har også blitt levert ut til deltakere på seminar, fylkesårsmøter, samlinger og temamøter både internt og eksternt der prosjektet har vært tema eller som en del av presentasjonen av arbeidet i Norges Bygdekvinnelag.

Det ble utarbeidet en folder som en kortversjon av innholdet i prosjektet.

### **Inspirasjon og markedsføring**

Prosjektleder og styringsgruppede medlemmer har vært på **samlinger i fylkes- og lokallag** og informert og inspirert på **16 fylkesårsmøter hvert år**.

- Fylkesledere har informert aktuelle instanser om prosjektet, bl.a. i forbindelse med evt. samarbeid.

- Lokallag har informert **på messer og markeder**.

- **Kronikk *Bolyst virker*** av prosjektleder Ingrid Grene Henriksen, i Nationen. Annonseverdi kr. 47564.- (Kilde: Retriever)

- Andre **avisinnlegg** skrevet av prosjektlederen.

- Som del av en del innlegg i aviser og når styreleder Kathrine Kleveland er **Dagens gjest i Nationen**.

- Prosjektet ble presentert i **magasin med tema Bolyst som lå ved Dagbladet 26.10.12**.

I dette magasinet ble det laget reportasje om arbeidet i Bjerkreim Bygdekvinnelag i Rogaland og det arbeidet de gjorde for å lage fest for alle som hadde flytta til bygda de siste tre åra og om hvordan Cathrine Thorstensen fra Biri i Oppland ble invitert med inn i laget av en nabo. Magasin blir distribuert.

Fra utgiver fikk vi informasjon om at dette magasinet fikk mange gode tilbakemeldinger, både fra aktører i magasinet og lesere.

- I forbindelse med **inspirasjonsseminarene i Bodø og Kristiansand** høsten 2011, ble det sendt **pressemelding** til aktuelle aviser i området. Noen av deltakerne hadde innlegg i sine lokalaviser i etterkant.

- I forbindelse med utlysning av **Kvinnestipend i 2011 og 2012** ble det sendt informasjon til alle landets aviser. Mange aviser hadde omtale. Vinneren i 2012 ble intervjuet i Strandabuen, Rogaland.



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

- I forbindelse med invitasjon til **skrivekonkurranse i 2012** ble det sendt informasjon til alle landets aviser. En del hadde omtale av konkurransen. Informasjon lå også på [www.arbeidsarven.net](http://www.arbeidsarven.net) i forbindelse med samarbeid om skrivekonkurranse Kvinne(r) møter kvinne(r). Vinneren vil også bli presentert her.



- Prosjektet har **eget meny punkt på [www.bygdekvinnelaget.no](http://www.bygdekvinnelaget.no)**

Artikler som omfatter prosjektet kan merkes med tema Bygdekvinnelaget åpner bygda.

På nettsidene gir søk på Bygdekvinnelaget åpner bygda 88 treff, og 10 lokallag har 25 saker.

Søk på Bygdekvinnelaget opnar bygda gir 10 treff og 3 lag har fire saker.

Her må kommenteres at flere lag har nettsaker som naturlig hører inn under prosjektet, men de er ikke alltid bevisst på å merke sakene med temaet Bygdekvinnelaget åpner bygda slik at de kommer opp når en søker på det.

- Tiltak og idéer har blitt og vil fortsatt bli presentert på **Idébanken** på Bygdekvinnelagets nettsider.

I Idébanken deles idéer, gløder og erfaringer om aktiviteter som gjøres rundt i landet for å bidra til trivsel, fellesskap og gode bygder. Du kan både "høste" fra og "så" i denne banken!



- Prosjektet er presentert på [www.inkluderingskoden.no](http://www.inkluderingskoden.no) – Frivillighet Norge.

Målet til Norges Bygdekvinnelag er rausere, åpnere og mer inkluderende bygder. Organisasjonen vil inspirere og aktivisere bygdene rundt om i landet til å gi en varm velkomst til nye tilflyttere.





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### Deltakelse på seminar, kurs o. l.

Prosjektleder har deltatt på bl.a.:

- Bygdeforskningsdagen 2011 i Stjørdal
- Seminar og samlinger i lokal- og fylkeslag i 2011 og 2012
- Prosjektlederkurs i regi av Voksenopplæringsforbundet og Frivillighet Norge
- Fylkesledersamlinger i Bygdekvinnelaget i 2011 og 2012
- Årsmøtet i Norges Bygdekvinnelag 2012
- Inkluderingskonferanse i regi av Frivillighet Norge

Styringsgruppedlemmer har deltatt på bl.a.:

- Seminar og samlinger i lokal- og fylkeslag i 2011 og 2012
- Seminar og samlinger i regi av andre lag og organisasjoner
- Fylkesledersamlinger i Bygdekvinnelaget i 2011 og 2012
- Årsmøtet i Norges Bygdekvinnelag 2012

### Medlemsbladet Bygdekvinner

Det var artikkel om prosjektet i hvert nummer av medlemsbladet Bygdekvinner f.o.m. nr. 4/10 t.o.m. nr 4/12. Her ble det informert, inspirert og vist til tiltak som var gjennomført i andre lag. Nr. 4/11 hadde et stort oppslag fra inspirasjonsseminara som ble arrangert høsten 2011. Bladet trykkes i et opplag på 15200.

### Kvinnestipend

Det kom inn 21 søkere til Norges Bygdekvinnelags stipend i 2012.

Av dem var fem aktuelle ut fra kriteriene: Midlene kan brukes til eget tiltak, prosjektarbeid eller studier som styrker grunnlaget for utvikling av bygda/bygdene i tråd med målet i prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda: Å gjøre bygdene åpnere, rausere og mer inkluderende i møte med tilflyttere fra inn- og utland.

Marie Frøysadal Hetland fikk stipendet for å arbeide med prosjektet Flerkulturell kafé i Jørpeland, Rogaland. Det var intervju med vinneren i Strandabuen. Hun har gjennomført prosjektet, levert rapport og arbeider med videreføring av kaféen.



Gjester og frivillige i kaféen.

Stipendvinner Marie Frøysadal Hetland  
Foto: Ingvild Lygren-Junge, Strandabuen





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### Skrivekonkurranse

Som et tiltak i prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda og i samarbeid med Arbeidsarven ([www.arbeidsarven.net/dp/k\\_m\\_k.htm](http://www.arbeidsarven.net/dp/k_m_k.htm)) vedtok styringsgruppa å invitere til skrivekonkurranse med tittelen Kvinne(r) møter kvinne(r).

Medlemmene ble oppfordret til å inspirere hverandre og tilflytter- og innvandrerkvinner til å "ta pennen fatt" for å fortelle om sitt møte med andre kvinner og andre kulturer. Fortellingene kunne være fra arbeids-, daglig- og organisasjonsliv i Norge.

Skriveren kunne være

- norsk kvinne som har blitt kjent med norsk(e) tilflytter(e) norsk kvinne som har blitt kjent med tilflytter(e) fra utlandet
- tilflytter fra utlandet som har blitt kjent med norsk(e) kvinne(r)
- tilflytter fra utlandet som har blitt kjent med tilflytter(e) fra utlandet

Premien er reise til og deltakelse på et seminar i regi av Bygdekvinnelaget.

Det kom inn seks bidrag. Vinneren er nå plukket ut og vil bli invitert til et seminar i Bygdekvinnelagets regi i 2013.

### Inspirasjonsseminar

Høsten 2011 ble det arrangert inspirasjonsseminar med tittelen *Med hjartet på rette staden – i nord og sør* i Bodø og Kristiansand. Målet var å gi faglig kunnskap, inspirasjon, "verktøy" å ta med hjem, stolthet, glede og humor – og kanskje litt galskap?



Av programmet kan nevnes:

- Om prosjektet **Bygdekvinnelaget åpner bygda** v/Siri Bruem og Ingrid Grene Henriksen
- **Språk til bærekraft** - Kvinnestipendvinner Maria Monasdatter Almli – (i Bodø)
- **Integrering i Vegårshei**, Kvinnestipendvinner Eva Kristin Dale Wessmann – (i Kristiansand)
- **Ny dag – Nye nederlag** m/ Halvor Haukerud, dårlig leder/motarbeider ([www.motarbeider.no](http://www.motarbeider.no))
- **Prat** med noen du ikke kjenner fra før
- **Om tilflytting og inkludering** v/Marianne Solbakken, Distriktssenteret (i Kristiansand)
- **Mangfold skaper utvikling** – hvordan bli mer inkluderende, åpen og raus v/ Mona Handeland, Distriktssenteret (i Bodø)
- **Gruppesevenser** - Temaer: Kommunikasjon – Bygdekvinnelaget åpner bygda – Tilflytting og inkludering – **Prat** med enda flere
- **Fra motarbeid til arbeidsmot** v/Halvor Haukerud; Dagli Gleder, Kultur og Ukultur AS
- **Tanker om videre innsats for bolyst i bygder og byer**





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012



Jeg må starte den endringen jeg ønsker å se. Deltakerne på seminarerne fikk i oppgave å tegne seg selv som endringsagent, og så tenke over stille for seg selv: ”Hva kan eg gjøre for å bli mer åpen? Mer raus? Mer inkluderende?”



På inspirasjonsseminaret i Bodø høsten 2011 var det 36 deltakere. Det var seks foredragsholdere. Fra Norges Bygdekvinnelags administrasjon og styre deltok 5 personer i tillegg til prosjektleder. På seminaret i Kristiansand var det 128 deltakere og seks foredragsholdere. Fra Noregs Bygdekvinne lag administrasjon og styre deltok 5 personer i tillegg til prosjektleder.

Ut fra evalueringsskjemaene var deltakerne i all hovedsak godt fornøyd med både innhold og gjennomføring av seminarerne, og de hadde fått både kunnskaper og inspirasjon til videre arbeid i sitt lokale bygdekvinne lag.



Faglige diskusjoner er viktig og nødvendig i et prosjekt!  
Faglig ansvarlig Siri Bruem (til v.) og prosjektleder Ingrid Grene Henriksen.

Det endte alltid bra og med flott resultat!



### **Informasjon/inspirasjon**

I hele prosjektperioden har både prosjektleder og styringsgruppemedlemmene holdt innlegg/foredrag om prosjektet for å inspirere medlemmer og andre til bli med på prosjektet. Dette har skjedd både internt i organisasjonen og eksternt,

Prosjektet var tema på samlinger for fylkeslederne både i 2011 og 2012. Disse samlingene arrangeres av sentralstyret/administrasjonen.

Det var også tema på alle fylkesårsmøtene disse åra. Der møter representanter fra lokallaga. Representasjonen på fylkesårsmøtene fordeles mellom styremedlemmer og ansatte i Norges Bygdekvinne lag. Prosjektleder forberedte punkter til presentasjonen om prosjektet. Dette for at det skulle formidles et felles budskap.

I løpet av prosjektperioden har prosjektleder holdt innlegg på årsmøtene i Sogn og Fjordane, Hedmark og Møre og Romsdal. Sistnevnte hadde åpent temamøte om prosjektet i forbindelse med fylkesårsmøtet, og i Sogn og Fjordane var det satt av en bolk på årsmøtet i 2012 til presentasjon av og erfaringsdeling om prosjektet.



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### **Tiltak i regi av fylkesstyrene**

Fylkesstyret har en viktig rolle i organisasjonen med å være bindeledd mellom sentralledet og lokallagene. Derfor er fylkesårsmøter og fylkessamlinger viktige som arena for informasjon og inspirasjon.

I løpet av prosjektperioden har Bygdekvinnelaget åpner bygda vært tema på mange samlinger som fylkesstyrene har arrangert for sine lokallag. Prosjektleder har holdt innlegg/foredrag på samlinger i Buskerud, Telemark, Oppland, Hordaland, Rogaland, Troms, Sogn og Fjordane, Hedmark, Akershus, Østfold, Vest-Agder, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal og styringsgruppedlemmer har vært på andre samlinger.

I tillegg har prosjektlederen holdt innlegg på temamøter i regi av politisk parti, lokallag, informert ordføreren i egen kommune om prosjektet, deltatt på Bygdeforskningsdagene 2011 – Ny kraft fra bygda?, to prosjektlederkurs i regi av VOFO og Frivillighet Norge og inkluderingskonferanse i regi av Frivillighet Norge.

På årsmøtet i Norges Bygdekvinne lag ble det gitt en presentasjon av status i prosjektet og vist en billedkavalkade med bilder som viste mangfoldet i lokale aktiviteter.

### **Resultater**

Gjennom hele prosjektperioden har det blitt understreket at tiltak og arrangement nødvendigvis ikke behøver å være helt nye når det gjelder innhold. Det nye kan for eksempel være en ”utradisjonell” samarbeidspartner, at tiltaket blir annonsert som et temamøte og ikke medlemsmøte, at en går aktivt inn for å invitere med noen som ikke er medlemmer, at det legges opp til andre temaer enn tidligere. Det har vært viktig å understreke at det lokallaga gjør er bra, men at alt kan bli enda bedre med små endringer.

Ut fra resultatene så langt er det vår mening at prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda har vært vellykka og at det har vært stor læringseffekt både når det gjelder praktiske tiltak, kunnskaper og holdninger.

Prosjektet har skapt stolthet over betydningen av medlemmenes og lagets arbeid for bygda. Det er skapt forståelse for viktigheten av å ha åpne møter og gjort det lettere å invitere med nye, både enkeltpersoner og samarbeidspartnere, slik at nye nettverk kan etableres for framtidig samarbeid der alle er ressurspersoner. Prosjektet har gjort det lettere å ta kontakt med nye – både samarbeidspartnere og enkeltpersoner.

På rapportskjemaene over aktiviteter i lokallaga i 2011 meldte opp mot 300 lokallag at de hadde gjennomført og/eller deltatt på tiltak som de knytter opp mot prosjektet. Til sammen melder de om ca. 11 000 deltakere på disse aktivitetene.

Pr. 25.11.2012 har 47 lag meldt om tilsvarende tiltak arrangert i 2012 med ca 4700 deltakere/gjester. Andre lag melder også om aktuelle tiltak, men har ikke definert antall deltakere. Fristen for å sende inn rapportskjema er 1. desember, så vi regner med at tallet på både lag og deltakere vil stige.

I prosjektregnskapet er en del av den frivillige innsatsen dokumentert til kr 2.686.800 -.



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

I tillegg til de målbare resultatene av prosjektet må en også legge vekt på det en ikke kan måle, men som er viktige resultat: Engasjement, stolthet, samhold, vennskap, kunnskap, fellesskap, bevisstgjøring, kreativitet, kompetanse, mot m.m.

Prosjektet har hatt stort nedslagsfelt og blitt implementert som en del av arbeidet i fylkestyrene og svært mange av lokallaga. Bygdekvinnelaget åpner bygda har blitt et begrep som vil bli en viktig del av Norges Bygdekvinnelags historie.

### **Oppsummering**

I styringsgruppes oppsummering kom det fram at profileringsmateriellet (inspirasjonsheftet og korta) har vært viktige for å synliggjøre prosjektet innad i Norges Bygdekvinnevalg. Prosjektet har vært tema på mange møter både i lokallagas regi og i samarbeid med andre organisasjoner, og det har vært tema på fylkesårsmøter, samlinger og seminar. Det er satt mange spor som vil utvikle seg videre framover. Prosjektet har ført til bevisstgjøring som slik at tanke har blitt til handling. Samtidig er endring en modningsprosess, og ting tar tid.

Alle lokallaga har fått informasjon og materiell om prosjektet og dermed også muligheten til å være en del av prosjektet. Medlemmene har fått informasjon gjennom ni utgaver av medlemsbladet Bygdekvinnevalg. Lokallaga har blitt mer bevisst på å ha åpne arrangement og invitere nye i bygda og blitt synlige som et nettverk og fellesskap der nye i bygda kan bli med og få bruke sine ressurser. Erfaringer og tanker om det å komme ny til ei bygd har vært tema på mange møter.

- Eg vil vere med der det skjer noko, sa ei som var ny i bygda da hun tok kontakt med lokallagsleideren.

- Hvor er det nærmeste bygdekvinnelaget? Jeg forstår at jeg trenger et nettverk, sa en annen.

Av utfordringer nevnes at noen lokallag er opptatt av å gjennomføre arrangement slik det har vært gjort før og ikke alltid tør å prøve noe nytt. – Dette har vi alltid gjort, sier noen lag, mens andre må oppfordres til å bli bevisst at det de gjør er en del av et slikt prosjekt. En oppfordring til mange lag kan være å analysere ”det vanlige” og evt. ta bort noe av det tradisjonelle for å innføre noe nytt.

### **Æres den som æres bør!**

Det er lokallaga som ER Norges Bygdekvinnevalg. De åpne og inkluderende aktivitetene og arrangementene er i regi av lokallaga. Det er engasjementet og innsatsen i fylkes- og lokallaga som har gjort prosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda så vellykka som styringsgruppa opplever at det har blitt. Det er ikke få timer som har blitt investert den frivillige innsatsen som er gjennomført. Som det ble sagt fra Bjerkreim Bygdekvinnevalg da de hadde oppsummering etter et stort arrangement og kom fram til at det hadde gått med 168 timer:

- Vi visste at vi bruka mykje tid på Bygdekvinnelaget, men ikkje at det var så mange timar!

Derfor – TAKK til alle som har bidratt med tid og kreativitet og engasjement i prosjektet og takk til Kommunal- og regionaldepartementet som ga muligheten!





## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

Rapporten avsluttes med sangen *Vi trivst best i opne bygder*, skrevet av Kirsten Inga Kamrud til prosjektet i 2010 og diktet *UBUNTU*, skrevet av Ingrid Grene Henriksen i 2007.

### **Vi trivst best i opne bygder!**

(Mel.: Jag trivs best i öppna landskap)

Vi trivst best i opne bygder, der menneska vil bu.  
Om bygda skal fungere slik, då trengst nok eg og du.  
Vi må jage bygdetvilen og vise at vi kan!  
Når vi tek eit tak i same lei, då går allting an!  
Vi kvinner både vil og tør, med kvinnestyrke skal det gå  
å skape liv og framtidstru i kvar ein krok og krå.  
Vi trivst best i opne bygder, der menneska vil bu.

Vi trivst best der tankar myldrar, og alle kan få luft.  
Idear må få yngle fritt i strid med all fornuft!  
Vi skal smile mot kvarandre og rekke fram ei hand.  
Om kanskje du var ukjent før, så kan vi knytte band.  
For bygda den skal opne for einkvar som kjem og vil slå rot.  
Her er det plass for mange fleir med kraft og kvinnemot.  
Vi trivst best der tankar myldrar, og alle kan få luft.

Vi trivst best der nye kvinner blir tatt i mot med glød.  
Om ikkje det kjem nytt i blant, blir bygda tom og død.  
Du skal finne fram til alle som kjem til inste grend.  
Å ta imot med opne sinn skal bli den nye trend!  
Ei bygdekvinne sørgjer for at alle har det dei skal ha.  
Når bygda blømer frisk og sprek då blir du stolt og glad!  
Vi trivst best der nye kvinner blir tatt i mot med glød.

Vi trivst best i opne bygder i heile Norges land!  
Då har alle kvinner gjort ein jobb over all forstand!  
Vi trivst best når alle prøver og tenkjer at dei vil.  
Då skal ingen grenser stenge for kva vi kan få til!  
For kvar ei kvinne, kvar ein mann, skal passe på at livet gror  
i bygda si der alle kan få sette egne spor.  
Vi trivst best i opne bygder i heile Norges land!

Kirsten Inga Kamrud, 2010



## Bolystprosjektet Bygdekvinnelaget åpner bygda 2011-2012

### UBUNTU

Ho tok i mot handa som vart strekt fram da ho opna døra og gjekk over dørterskelen.

- Velkomen!

Ho var ny i bygda og skulle finne vegen vidare i livet. Ho vart møtt av ei hand og eit smil.

- Det er plass ved bordet vårt.

Ei anna hand. Enda eit smil. Mange hender. Mange smil. Ho strekte fram handa si og ga mange smil tilbake.

Praten gjekk rundt bordet. Frå den eine til den andre. Til ho og frå ho. Prat om kven dei og ho er. Kvifor ho og dei var der. Prat om det dei alle kunne dele.

Ubuntu

Afrikansk fellesskap, solidaritet, nærleik. Sørafrikanske filosofar og teologar seier det slik: "Eg *er*, fordi *vi* er, og fordi *vi* er, er *eg*." Det handlar om å vere den du er saman med andre.

Det handlar om å høyre til i eit fellesskap. Om å *ville* høyre til. Om å *få* høyre til.

"Jeg er mine relasjonar", lærte ho ein gong.

Dei ho møtte *hadde* ubuntu. Dei var rause og gjestfrie. Ho *ville* bli ein av dei. Og ho *fekk* bli ein av dei.

Ho gjekk glad heim under ein stjerneklar himmel. Avtaler om meir fellesskap – ubuntu - var gjort. Ho kjente at ho kom til å trivast i denne bygda.

Ubuntu!

Ingrid Grene Henriksen, 2007